

معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه / مدیریت انتشارات

افق روشن فردا | معماری جاده امید و پیشرفت در پرتو فرهنگ انتظار

به مناسبت نهم ربیع الاول، سالروز آغاز امامت حضرت مهدی (ارواحنا فداه)

ملت ایران به فضل پروردگار، با هدایت الهی، با کمکهای معنوی غیبی و با ادعیه‌ی زاکیه و هدایت‌های معنوی ولی‌الله‌الاعظم (ارواحنا فداه) خواهد توانست تمدن اسلامی را بار دیگر در عالم سربلند کند و کاخ با عظمت تمدن اسلامی را برافراشته نماید. این، آینده‌ی قطعی شماست. جوانان، خودشان را برای این حرکت عظیم آماده کنند. نیروهای مؤمن و مخلص، این را هدف قرار دهند.

بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار جمعی از ایثارگران و خانواده‌های شهدا

امید و توکل به خدا؛ اکسیژن حیات اجتماعی در جامعه مهدوی

امید مانند اکسیژن است؛ نبودش خفگی روحی می‌آورد. جامعه‌ای که امید دارد، شکست را پلی به پیروزی می‌بیند. قال الکاظم (علیه السلام): مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُنْ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ؛ امام کاظم (علیه السلام) می‌فرمایند: هر که می‌خواهد که قویترین مردم باشد بر خدا توکل نماید.

بحار الانوار، ج ۷، ص ۱۴۳

معماری جاده پیشرفت؛ نقشه‌ای از انتظار

پیشرفت تصادفی به دست نمی‌آید؛ به نقشه‌ای دقیق نیاز دارد. فرهنگ مهدویت، این نقشه را با ترکیب ارزش‌های الهی و عقلانیت انسانی طراحی می‌کند:

ستون اول: «عدالت» رکن اصلی جامعه موعود.
قرآن: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ» (نحل، ۹۰) همانا خدا به دادگری و خوبی و خوش رفتاری فرمان می‌دهد.
ستون دوم: «علم و آگاهی» ابزار پیشرفت و رشد.
امام صادق(ع): «العالم بزمانه لا تهجم عليه اللوابس» شبهات به کسی که زمانه خود را بشناسد هجوم نمی‌آورد. (کافی، ج ۱، ص ۲۷)
ستون سوم: «اخلاق» تضمین‌کننده پایداری پیشرفت.
ستون چهارم: «مشارکت مردمی» موتور حرکت اجتماعی.

نقش ایمان در پایداری امید

ایمان به وعده الهی، مهم‌ترین عامل حفظ امید در فراز و نشیب‌های زندگی است. قرآن کریم وعده داده است که حق بر باطل پیروز

هر جامعه‌ای برای حرکت به سوی آینده، به چراغی در دست و مسیری روشن در پیش نیاز دارد. این چراغ همان امید است و مسیر روشن، برنامه و معماری پیشرفت.

فرهنگ مهدویت و انتظار، نه تنها چراغ امید را در دل انسان‌ها روشن می‌کند، بلکه مسیر پیشرفت را با معیارهای معنوی، عدالت‌محور و انسانی ترسیم می‌سازد. در این فرهنگ، آینده نه تاریک و نامعلوم، بلکه نویدبخش و سرشار از آرامش، عدالت و رشد است. فرهنگ مهدویت با ایجاد حس انتظار و امید به آینده‌ای روشن، نقش مهمی در پویایی و نشاط جامعه ایفا می‌کند و به انسان‌ها انگیزه و هدف می‌دهد.

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: «انتظروا الفرج و لا تياسوا من روح الله، فإن أحب الأعمال إلى الله عز و جل انتظار الفرج».

امام علی (علیه السلام): در انتظار فرج باشید و از رحمت خدا نومید مشوید؛ زیرا محبوبترین کارها نزد خداوند عز و جل انتظار فرج است.

بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۸

انتظار فعال؛ نسخه‌ای برای پیشرفت اجتماعی

انتظار در فرهنگ شیعه دو گونه است:

انتظار منفعل: نشستن و تماشای رویدادها بدون اقدام.

انتظار فعال: حرکت آگاهانه برای اصلاح خود و جامعه تا زمینه ظهور فراهم شود.

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) می‌فرمایند: برترین کارهای امت من، انتظار فرج از خداوند عز و جل است.

(کمال‌الدین، ج ۲، ص ۲۸۷)

این انتظار فعال یعنی: تقویت ایمان و اخلاق فردی، مشارکت در حل مشکلات اجتماعی، مبارزه با ظلم و بی‌عدالتی و گسترش علم و فناوری برای خدمت به بشریت.

خواهد شد: «وَتُرِيدُ أَنْ تَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا... وَتَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» (قصص/۵). این آیه نویدبخش ظهور موعود است؛ وعده‌ای الهی که عدالت جهانی برقرار شود و مستضعفان وارث زمین گردند.

🔴 الگوبرداری از منتظران واقعی

منتظران واقعی با ایمان عمیق، عمل صالح و صبر فعال شناخته می‌شوند. آنان تنها به دعا اکتفا نمی‌کنند، بلکه با تلاش برای اصلاح فردی و اجتماعی، یاری‌گر حق هستند. الگوبرداری از ایشان یعنی پیوند امید به آینده با عمل امروز؛ تقویت اخلاق، خدمت به خلق، گسترش عدالت، و ایستادگی در برابر ظلم. چنین انتظاری، سازنده و زمینه‌ساز ظهور است. تاریخ اسلام، منتظرانی را نشان می‌دهد که با امید و تلاش، مسیر پیشرفت را ساختند: علمای بزرگ شیعه، مجاهدان تاریخ معاصر، شهدای انقلاب و دفاع مقدس، مردمان مخلص و مظلوم در اقصی نقاط جهان اسلام که با جهاد و مبارزه با ظلم و طاغوت زمینه ساز ظهور منجی عالم هستند.

🔴 مبارزه با یأس؛ ضرورت معماری فردا

فرهنگ مهدوی سرچشمه امید است؛ زیرا باور به ظهور، دل‌ها را از ناامیدی می‌رهاند و آینده‌ای روشن ترسیم می‌کند. منتظر حقیقی با ایمان، تلاش و صبر، در برابر جنگ روانی دشمن می‌ایستد و یأس را به امید و پویایی اجتماعی تبدیل می‌سازد. امام علی علیه السلام - در پاسخ به پرسش از بزرگترین کبائر - فرمود: ایمن و غافل بودن از مکر (عذاب و مهلت) خدا، مأیوس شدن از گشایش خدا، و نومی‌د از رحمت خدا. (نهج البلاغه، حکمت ۳۹۲)

این نگاه، ضرورت مبارزه با جریان ناامیدی و یأس‌پراکنی را آشکار می‌کند.

🔴 پیشرفت علمی؛ گام‌های امروز برای فردای موعود

فرهنگ انتظار، جامعه را به تلاش علمی فرا می‌خواند؛ زیرا منتظر واقعی با رکود بیگانه است. پیشرفت علمی نه تنها قدرت و عزت می‌آفریند، بلکه زمینه‌ساز تحقق عدالت مهدوی می‌شود. انتظار، یعنی حرکت مداوم به سوی دانایی و آمادگی برای ساختن آینده‌ای روشن. امام صادق(ع) فرمودند: اَلْعِلْمُ نُورٌ يَقْدِفُهُ اللّٰهُ فِي قَلْبٍ مَنْ يَشَاءُ علم، نوری است که خداوند به قلب هر کس که بخواهد می‌افکند.

(بحارالانوار، ج ۱، ص ۲۲۴)

هر نوآوری علمی که در خدمت عدالت و رفاه مردم باشد، گامی به سوی جامعه مهدوی است.

🔴 نقش جوانان در طلوع فردا

جوانان به‌عنوان پرانرژی‌ترین و خلاق‌ترین قشر جامعه، نقش اساسی در تحقق مهدویت دارند. انتظار فرج تنها یک حالت درونی نیست، بلکه حرکتی اجتماعی و فعال است. جوانان با ایمان، علم‌آموزی، کار و تلاش می‌توانند زمینه‌ساز ظهور باشند. مبارزه با ناامیدی، نشر فرهنگ عدالت، ایستادگی

در برابر تهاجم فرهنگی و گسترش معرفت دینی، از مهم‌ترین وظایف آنان است. هر جوان منتظر باید با اصلاح خود و جامعه، به چرایی برای دیگران تبدیل شود. در حقیقت، آینده روشن مهدوی بر دوش همین نسل جوانی است که با امید و بصیرت، راه را برای عدالت جهانی هموار می‌سازد. پیامبر (صلی‌الله‌علیه و آله وسلم): اَوْصِيكُمْ بِالشَّبَابِ خَيْرًا فَإِنَّهُمْ أَرْقُ أَقْبَدَةً شما را به نیکی با جوانان سفارش می‌کنم؛ چراکه آنان، دل‌های رقیق‌تری دارند. (کنز العمال، ج ۳، ص ۹۸)

🔴 خانواده؛ نقطه آغاز معماری امید

خانواده نخستین مدرسه ایمان و امید است. پدر و مادر با تربیت صحیح و انتقال باورهای دینی، فرزندان را با فرهنگ انتظار آشنا می‌سازند. فضای گرم و معنوی خانواده، بهترین پناه برای تقویت امید به آینده روشن مهدوی است. یاد خدا، دعا برای فرج، و گفت‌وگو درباره عدالت جهانی در محیط خانه، روحیه امید را زنده نگاه می‌دارد. خانواده با الگوگیری از سیره اهل بیت، به فرزندان می‌آموزد که منتظر واقعی باید اهل تلاش، صبر و امید باشد. در حقیقت، خانواده کانون اصلی پرورش نسل منتظر و امیدآفرین برای ظهور است. امام سجاد(ع) در دعای ۲۵ صحیفه سجاده از خداوند برای فرزندان، ایمان، اخلاق و موفقیت می‌طلبند که نشان‌دهنده نقش خانواده در پرورش نسل امیدوار است.

🔴 فرهنگ مهدویت؛ امیدی فراتر از رؤیا

انتظار موعود، صرفاً یک آرزو یا رؤیای شیرین نیست، بلکه یک باور عملی و برنامه‌ساز است. آموزه‌های مهدوی به ما می‌آموزد که: آینده‌ای بهتر در راه است؛ وظیفه ما تلاش برای نزدیک‌تر کردن آن آینده است؛ امید تنها در ذهن نمی‌ماند، بلکه در عمل و سازندگی جلوه‌گر می‌شود؛ انتظار، یعنی امید به آینده‌ای روشن و عدالت‌گستر؛ منتظر واقعی اهل عمل، تلاش و اصلاح جامعه است؛ فرهنگ مهدوی، مبارزه با یأس و ناامیدی را می‌آموزد؛ ظهور، وعده الهی برای حاکمیت حق و نابودی باطل است؛ دعا و ارتباط با خدا، از ارکان انتظار مهدوی است؛ خودسازی و تهذیب نفس، شرط زمینه‌سازی ظهور است؛ یاران مهدی(عج)، اهل بصیرت، شجاعت و وفاداری‌اند؛ فرهنگ مهدوی، علم‌آموزی و پیشرفت را ضرورت می‌داند؛ عدالت‌خواهی و حمایت از مظلومان، روح انتظار است؛ منتظران واقعی، امید را در جامعه می‌پراکنند.

دیگر بار این آیه شریفه قرآن کریم را یادآور می‌شویم که می‌فرماید: «وَتُرِيدُ أَنْ تَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَتَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَتَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» (قصص، ۵)

"و ما اراده کرده‌ایم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم."

نتیجه‌گیری

طلوع فردا از امروز آغاز می‌شود

فرهنگ انتظار، جامعه را به سوی پویایی و پیشرفت سوق می‌دهد؛ زیرا منتظر واقعی نمی‌تواند در رکود و سستی بماند. انتظار فرج یعنی آمادگی دائمی برای ساختن فردا، و این آمادگی با تلاش علمی، اقتصادی و اخلاقی تحقق می‌یابد. فرهنگ انتظار به انسان‌ها امید می‌دهد که آینده‌ای روشن در راه است و همین امید، موتور محرک ترقی فردی و اجتماعی می‌شود. منتظران، با دوری از یأس و بی‌عملی، خود را موظف می‌دانند در مسیر علم‌آموزی، عدالت‌خواهی و اصلاح جامعه گام بردارند. بدین گونه، انتظار نه سکون، بلکه سرچشمه‌ای برای پیشرفت و تمدن‌سازی است. طلوع فردا، محصول امید و پیشرفتی است که امروز می‌کاریم. فرهنگ مهدویت و انتظار، نه تنها ما را به آینده‌ای روشن وعده می‌دهد، بلکه مسیر رسیدن به آن را نیز نشان می‌دهد.